ANNO | Stadsmuseum Zwolle
Melkmarkt 41
8011 MB Zwolle

Gemeente Zwolle
t.a.v. college van B&W
Postbus 10007
8000 GA Zwolle

Betreft: verbeterd jaarplan ANNO | Stadsmuseum Zwolle

Zwolle, 26 juni 2025

Geacht college van Burgemeester en Wethouders,

Op 19 juni hebben wij kennisgenomen van de collegestukken die zijn overgedragen aan de gemeenteraad omtrent het verbeterd jaarplan van ANNO/Stichting Allemaal Zwolle. Wij waarderen uw collegebesluiten en het vertrouwen dat u uitspreekt in het belang van een stadsmuseum voor Zwolle. Wij zetten ons volop in om een herzien verbeterplan op te stellen.

Vanmorgen, 26 juni 2025, heeft een gesprek plaatsgevonden met wethouder [redacted]. In het eerste deel van het gesprek tussen de Raad van Toezicht en de gemeente Zwolle is in openheid teruggeblikt en vooruitgekeken. Het vervolggesprek, met mij als directeur-bestuurder erbij, concentreerde zich op het gemeentelijk proces van de kader stellende opdracht voor ANNO, op de gesprekscyclus de komende periode, en op ANNO's strategische heroriëntatie. Het gesprek was een eerste concretisering van het proces dat we nog gaan doorlopen.

Aanvullend op dit gesprek willen we u deelgenoot maken van een aantal bevindingen van onze zijde over de onderzoekskwaliteit en het verloop van het proces tot dusver. Het openbaar worden van 'Rapportage Berenschot' en het advies 'Verbeterd Jaarplan ANNO' van de Adviescommissie Cultuur Zwolle zijn hiervoor de aanleiding. Het zijn gezaghebbende documenten die over het ANNO van nu en de toekomst gaan. Omdat wij belang hechten aan transparantie, kwaliteit en zorgvuldigheid, kaarten we hieronder drie aandachtspunten aan. Uiteraard zijn wij bereid hier op een passend moment nader met u over in gesprek te gaan.

1. De transparantie van de rapportages

ANNO hecht in alle opzichten aan transparantie en het publiceren van rapporten en memo's, maar stelt daarbij wel als belangrijke voorwaarde, dat deze rapporten gebaseerd moeten zijn op basale onderzoekstandaarden, zoals de toepassing van hoor en wederhoor en dat ze de bronvermeldingen van geraadpleegde documenten bevatten.

In de rapportages wordt geen onderscheid gemaakt tussen niet verifieerbare indrukken en feiten. De rapportages lezen nu als feitelijke documenten, maar er worden geen bronnen vermeld. Het was voor ANNO buitengewoon merkwaardig te lezen dat "de gemeente ontkent" dat de tekorten bekend waren bij haar en de partners. ANNO heeft in alle stukken, van businesscase (2021) tot jaarverslagen 2022, 2023, 2024 en 2025-2028 gerefereerd aan de afspraken die met de gemeente Zwolle hieromtrent gemaakt zijn. Het is onduidelijk of Berenschot gebruik gemaakt heeft van deze openbare stukken, die uitermate relevant zijn voor deze periode.

Deze gang van zaken doet geen recht aan de inzet van ANNO om alert en tijdig knelpunten te signaleren en adresseren. Ze staan bovendien op gespannen voet met de beginselen van behoorlijk bestuur en de principes van 'good governance'.

2. De kwaliteit van het proces

De rapportage van Berenschot is niet vanuit dialoog tot stand gekomen en is te laat gedeeld. Op 20 maart werd de eerste versie van de rapportage onder embargo met SAZ gedeeld met uitnodiging enkel te reageren op feitelijke onjuistheden en niet op de inhoud van het document. Pas op de avond van 12 mei ontvingen de partners in ANNO – Team Erfgoed gemeente Zwolle, Collectie Overijssel, en de VORG (collectie-eigenaar) – de rapportage ter kennisgeving, zonder hier op te kunnen reageren. Twee dagen later, op 14 mei moest het verbeterd jaarplan door ANNO worden ingediend.

3. Kaderstelling en beoordelingscriteria

Er bestond op voorhand vanuit de opdrachtgever geen eenduidigheid over de kaders van het verbeterd jaarplan. Het verbeterd jaarplan is beoordeeld aan de hand van andere criteria dan waarmee het plan geschreven is.

Tijdens het bestuurlijk overleg op 9 april hebben de DB en interim-DB de opzet van het verbeterd jaarplan besproken met de wethouder Cultuur en de accounthouder. We zijn tot overeenstemming gekomen dat ANNO een procesbeschrijving zou aanleveren op basis van vier onderdelen:

kernfunctie en concept, van gebouw tot presentatie, samenwerking en zakelijke kwaliteit. Het verbeterd jaarplan van ANNO is geen kwestie van 'bijschaven'. Het gaat om een strategische heroriëntatie die om tijd en expertise vraagt.

De BIScie heeft het verbeterd jaarplan beoordeeld vanuit een ander en veel breder kader, zoals de eigen adviezen uit 2023 en 2024. Op deze manier bestonden er dus verschillende beelden en verwachtingen over de inhoud van het verbeterd jaarplan. Wanneer er vanuit een eenduidig, gezamenlijk perspectief wordt gewerkt, het proces vanuit dialoog wordt doorlopen en met tussentijdse toetsing van wederzijdse verwachtingen, komt dat het resultaat ten goede.

Ter afsluiting, naast deze oproep om te werken aan kwaliteitsverbetering van beleidsonderzoek en -proces, wil ANNO benadrukken vooral te willen werken aan een toekomstbestendig stadsmuseum voor Zwolle, samen met partners, inwoners en de gemeente Zwolle. Aanvullende ondersteuning van externe experts om te komen tot een nieuw jaarplan verwelkomen we graag. De gezamenlijke afstemming over de opdrachtformulering, planning en wederzijdse verwachtingen tot eind november en in de periode daarna vindt wat ons betreft op korte termijn plaats.

We zijn blij te horen dat de gemeente Zwolle de kans benut om de opdrachtformulering, de gestelde kaders en de diverse rollen die de gemeente in/om ANNO vervult – als opdrachtgever/subsidieverstrekker, gebouweigenaar, verantwoordelijke voor het cultuur- en erfgoedbeleid en als partner in het concept – te herzien. Vanuit de nieuwe opdrachtformulering en kaders kan ANNO zichzelf binnen een haalbaar tijdpad herpositioneren. In het gesprek van vanochtend zijn de contouren geschetst van onze bijdrage in de totstandkoming van de gemeentelijke opdrachtformulering.

Vanuit de door het College van B&W bekrachtigde relevantie van ANNO, vanuit vertrouwen en met inzet en creativiteit trekken we samen op naar een duurzame toekomst voor ANNO.

Met vriendelijke groet,

[redacted]